

Demokrati - Periode 1**Tverrfaglege tema:**

- Folkehelse og livsmeistring
- Demokrati og medborgarskap

Kompetansemål:

- gjenkjenne og bruke språklege verkemiddel og retoriske appellformer
- bruke kjelder på ein kritisk måte, markere sitat og vise til kjelder på ein etterretteleg måte i egne tekstar
- bruke fagspråk og argumentere sakleg i diskusjonar, samtalar, munnlege presentasjonar og skriftlege framstillingar om norskfaglege og tverrfaglege tema
- informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike formål tilpassa mottakar og medium
- skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og riktig teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål

Anbefalt tidsbruk	Innhald og tema	Arbeidsmåtar	Vurdering
6 veker	Bli kjend med egne meiningar Lesarbrev Munnleg aktivitet: Debatt Samtale og diskusjon: <i>Nye Basisboka</i> kap.3 kommunikasjon + <i>Skolestudio</i> Refleksjon: Debattartikkel, etos, patos, logos <i>Fabel, Nye Basisboka – kap 5, skolestudio</i> Litteratur: • <i>SiD Aftenposten</i> – ulike debattartiklar/lesarbrev • Modelltekstar • Txt – ulike tekstar	Lese tekstar Skrive tekstar Sjå debatt - Ha debatt i klasserommet Retorikk – kunsten å overbeise Framlegg til fleirfagleg: • Norsk, samf.fag, kroppsøving, KRLE	Munnleg: Oppstart Txt Lære- og lesestrategiar Samtale, diskusjon, debatt, retorikk Skriftleg: Skrive saktekst tekstar - lesarbrev frå leirskulen

Liv og død - Periode 2: Saktekstar**Tverrfaglege tema:**

- Folkehelse og livsmeistring

Kompetansemål:

- uttrykke seg i ulike sjangrar og eksperimentere med sjangrar på kreative måtar
- bruke fagspråk og argumentere sakleg i diskusjonar, samtalar, munnlege presentasjonar og skriftlege framstillingar om norskfaglege og tverrfaglege tema
- informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike formål tilpassa mottakar og medium
- skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og riktig teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål
- bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og omarbeiding av tekstar

Anbefalt tidsbruk	Innhald og tema	Arbeidsmåtar	Vurdering
6 veker	Grammatikk og språk Retorikk Debattartikkel og debatt <i>Nye Basisboka, Fabel</i> Litteratur: • Sunnmørsposten - Det sviktande hjartet • Modelltekstar • Txt	Lese og tolke tekstar Forske: Tankar liv og død Sjå debatt - tv2	Munnleg: Lese litteratur – samtale rundt Debattere - argumentere Skriftleg: Skrive argumenterande tekst - debattartikkel

Tradisjonar - Periode 3**Tverrfaglege tema:**

- Folkehelse og livsmeistring

Kompetansemål:

- informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike formål tilpassa mottakar og medium
- skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og riktig teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på houeðmål og sidemål
- lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samiske og andre språk, og reflektere over tekstane sine formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel
- samanlikne og tolke romanar, noveller, lyrikk og andre tekstar ut frå historisk kontekst og eiga samtid
- bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og omarbeiding av tekstar
- uttrykke seg i ulike sjangrar og eksperimentere med sjangrar på kreative måtar

Anbefalt tidsbruk	Innhald og tema	Arbeidsmåtar	Vurdering
6 veker	Bli kjend med eigne og andre kulturar sine tradisjonar Julefeiring før og no Litteratur: • <i>Kristin Lavransdatter</i> (S. Undset, T1 s.252), (Selje Kloster • <i>Karens Jul</i> (A. Skram, T1 s.194) • Valfri tekst – • Bibliotekbøker • TXT • (Oppstart: Krigslyrikk (neste periode) • Piken med ssvovelstikkene og Guten med mobiltelefonen	Lese tekstar Ha framføring munnleg Arbeide med ulike tekstar Arbeid med grammatikkoppgåver Dramatisering Framlegg til fleirfagleg: • Norsk, samf.fag, KRLE, engelsk, m&h Forske: Feiringar i andre land/kulturar Fordjuping: Skrivedag i norsk skriftleg	Munnleg: Låne bøker/bokpresentasjon Rollespel Skriftleg: Skrivedag i HM

Mangfald – Periode 4**Tverrfaglege tema:**

- Folkehelse og livsmeistring
- Demokrati og medborgarskap

Kompetansemål:

- lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i omsetjing frå samiske og andre språk, og reflektere over tekstane sine formål, innhald, sjangertrekk og verkemiddel
- skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og riktig teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål
- uttrykke seg i ulike sjangrar og eksperimentere med sjangrar på kreative måtar
- lage samansette tekstar og begrunne val av uttrykksformer

Anbefalt tidsbruk	Innhald og tema	Arbeidsmåtar	Vurdering
6 - 8 veker	Menneskerettar Flyktningar Samane Mat frå ulike kulturar Sidemål Litteratur: • lyrikk/tekstar om krig, notid: Karpe (Påfugl), Gabrielle, Cezinando, Unge Ferrari (NB! Har skifta namn til Stig Brenner), Sondre Justad, Trygve Skaug, Lars Vaular • Sofie Frost – slampoesi • 2. verdskrig – krigslitteratur: • <i>Anne Franks Dagbok</i> (T1 s.290) • <i>Du må ikke sove</i> (A. Øverland, T1 s.270) • <i>Til Ungdommen</i> (N. Grieg, T1 s.284) • <i>Sprinterne</i> (N. Grieg T1 s.283) • <i>Kruttrøyk</i> (T. Nedraas) • <i>489 mil til Aleppo</i> (T5 s.31, L. Mæhle) • <i>Sàvan dus lea sadji</i> (T5 s.95, Ella Marie Isaksen)	Lese tekstar Skrive tekstar Forske: Urbefolkning i eige land Fordjuping: Korleis samane si historie framleis er relevant --> fagdag: samefolket sin dag -> 6.februar	Munnleg: Samtale/refleksjon Film Lydfil/blogg Skriftleg: Skrive tekst på sm

Berekraftig utvikling - Periode 5**Tverrfaglege tema:**

- Folkehelse og livsmeistring
- Berekraftig utvikling

Kompetansemål:

- uttrykke seg i ulike sjangrar og eksperimentere med sjangrar på kreative måtar
- bruke fagspråk og argumentere sakleg i diskusjonar, samtalar, munnlege presentasjonar og skriftlege framstillingar om norskfaglege og tverrfaglege tema
- informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike formål tilpassa mottaker og medium
- skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og riktig teiknsetjing og meistre rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål
- bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og omarbeiding av tekstar

Anbefalt tidsbruk	Innhald og tema	Arbeidsmåtar	Vurdering
6 veker	Saktekst/ Noveller Tale Litteratur: • Fokus på klima (Maja Lunde) • <i>Kniv</i> (T2 s.62, E. Osland) • <i>Faktafyk</i>, ulike artiklar • <i>Venus hett offer..</i> (T3 s.34, K.J.R. Ødegård) • <i>Kongens Tale</i> (HM Kong Harald si tale 2021?) • <i>Hva jeg ønsker meg til konfen</i> (T5 s.46, Linn Skåber) • <i>Tale til Stortinget Zelenskyj</i> (ligg på Teams) • <i>Brunost er ikkje godt..</i> (T5, s.336, S. Bentzen) • <i>Våge å ta vår stemme i bruk</i> (T4, s.86, Dronning Sonja) • <i>Hvordan holde foredrag</i> (Raske menn (youtube, Elevkanalen) • <i>Tale om Black Lives Matter</i> (Barnebarn M. L. King) Youtube	Lese tekstar, diskusjonar, debattere/argumentere Repetisjon retorikk Skrive tale Samlesing (to og to med same bok/hefte med noveller) Framlegg til fleirfagleg: • Norsk, samf.fag, kroppsøving, m&h (Forske: Klimaavtrykk)	Munnleg: Framføre tale Debatt om klima Skriftleg: Skrive tale på sidemålet

Framtida – Periode 6			
	Innhald og tema	Arbeidsmåtar	Vurdering
4 veker	Lage reklamefilm • Basisboka kap 7 og Skolestudio • Sjå ulike reklamefilm	Reklamefilm Forske: Korleis påverkar reklame oss Fagdag – reklamefilm Tverrfagleg - Bedriftsbesøk - Utføre oppdrag	Munnleg: Lage film, reklame Skriftleg: Skrivedag hm og sm